

Bent u klaar voor het

Rookverbod?

Roken is vanaf 1 juli 2008 taboe in de gehele Nederlandse horeca.

Een rondgang langs een aantal cafés wijst uit dat het op stapel staande verbod de gemoederen weliswaar bezighoudt, maar dat een concreet actieplan nog lang niet overal klaar ligt.

Tekst: Ank van Lier Foto's: Guido de Visser

Ramon de Groot, medewerker van Elsa's Café aan de Amsterdamse Middenweg, steekt nog maar eens sigaret op en zegt: "Het naderende rookverbod is in ons café regelmatig onderwerp van gesprek. De rokers - inclusief ikzelf - beginnen ook al langzaam maar zeker een beetje nerveus te worden. Omdat alle personeelsleden roken, hebben we maar besloten om gezamenlijk een poging te gaan ondernemen om van onze verslaving af te komen. Roken is straks wel nog toegestaan in een afgesloten ruimte, maar helaas leent ons café zich niet voor de inrichting van een dergelijk rookhol." De Groot zegt dat hij ook regelmatig met andere caféhouders van gedachten wisselt over het naderende rookverbod. "Op deze manier proberen we ons te oriënteren op andere mogelijkheden om met het verbod om te gaan. Ik heb echter het idee dat velen de stille hoop hebben dat het uiteindelijk toch niet doorgaat." Die hoop heeft Ingrid Hennink van De Kombuis in het Texelse Oudeschild in ieder geval niet. Toch legt ze zich er niet bij neer dat roken straks 'not done' is in haar bruine kroeg. "Mijn medewerkers zijn allemaal verstokte rokers, die zitten helemaal niet te wachten op een rookvrije werkplek. En voor de gasten die niet in de rook willen zitten, hebben we twee speciale tafeltjes ingericht. Hier hangt een afzuiginstallatie en ▶

KONINKLIJK HORECA NEDERLAND:

'Wacht met nemen van maatregelen'

"Eigenaars van restaurants, hotels en fastfoodzaken beschouwen het naderende rookverbod doorgaans niet als een onoverkomelijk probleem. De algemene opinie is namelijk dat roken en eten niet samen gaan. Anders is de situatie in cafés: twee derde van de cafébezoekers rookt, veel mensen vinden dat dit erbij hoort. In de cafés zal het rookverbod waarschijnlijk dan ook voor meer problemen gaan zorgen", zegt Anthony van der Klis, Hoofd Communicatie bij Koninklijk Horeca Nederland. "Uiteraard moet een cafébaas zich wel voorbereiden. Maar concrete maatregelen zijn nu nog moeilijk te nemen, aangezien er nog veel onduidelijkheid is over hoe de wet er precies uit gaat zien. Zo staat wel vast dat roken onder een afdak is toegestaan, maar moeten er nog richtlijnen worden opgesteld over waar een afdak precies aan moet voldoen. Ook is nog niet helder wie een boete krijgt wanneer een overtreding wordt geconstateerd. Alleen de ondernemer, of ook de gast." Wanneer de exacte richtlijnen helder zijn, is volgens Van der Klis moeilijk te zeggen. "Ons advies aan ondernemers is: wacht nog even met het nemen van concrete maatregelen tot de regels helder zijn."

'Ik verwacht dat de jeugd nog langer gaat indrinken'

wordt ook frisse lucht van buiten ingebracht." Volgens Hennink zijn er diverse mogelijkheden om het aanstaande verbod te omzeilen. Persoonlijk ziet zij wel iets in het oprichten van een gilde of sociëteit. "Je moet gewoon zorgen dat je kroeg niet openbaar is, dat er sprake is van een besloten feestje. En dat kan bijvoorbeeld door een sociëteit te beginnen. Persoonlijk zie ik dat wel zitten, vooral op winteravonden. Overdag komen er meestal veel toeristen, maar 's avonds zitten er alleen stamgasten. We richten dan gewoon samen een sociëteit op. En nieuwe gasten maken we lid. Dan doen we niets illegaals."

Te klein voor rookruimte

Hennink zegt in haar zaak ook absoluut geen ruimte te hebben om een speciale rookplek in te richten; De Kombuis telt namelijk slechts 40m². Dit probleem

komt vaker voor: in veel cafés is simpelweg geen plek om een afgesloten kamer of hok voor rokers te maken. Zo ook bij Café Sint Jan in hartje Arnhem. "Om een apart rookhok te kunnen creëren, zou ik al een ruimte moeten aanbouwen. Maar daar is de gemeente waarschijnlijk weer niet zo blij mee. Daarbij zie ik het zelf ook niet zitten, een aparte rookruimte. Dan verblijven alle gasten straks in deze ruimte en zitten we nog maar met een paar man in het café. Gezellig is anders. Ik zie wel hoe we het gaan oplossen, ik laat het maar gewoon op me afkomen", aldus eigenaar John Pricken. De ondernemer vraagt zich wel af hoe de handhaving van het rookverbod gestalte zal gaan krijgen. "Ik kan wel tegen een gast zeggen dat hij zijn sigaret moet doven, maar wat als hij of zij dit niet doet? Komt de politie hiervoor opdrijven? Agenten hebben wel iets belangrijkers te doen."

Geen asbakken

Een groot aantal cafés beschikt inmiddels wel al over een rookvrije zone of ruimte. Dit heeft alles te maken met het stappenplan 'Gewoon Gastvrij', dat Koninklijk Horeca Nederland en de minister van Volksgezondheid enkele jaren geleden overeenkwamen. Om tegemoet te komen aan de vraag naar rookvrij uitgaan, werd hierin onder meer opgenomen dat in 2007 60% van de cafés een rookvrije zone of ruimte moet hebben. 'Het wapen

'Ik laat het maar gewoon op me afkomen'

van Urk' – in de volksmond beter bekend als café Bok – in Enkhuizen behoort ook tot deze groep. Sinds afgelopen voorjaar is de serre van het café namelijk rookvrij. "Er zijn behoorlijk wat gasten die het op prijs stellen om rookvrij te kunnen eten en drinken. Of we straks een speciale rookruimte gaan creëren, weet ik niet. Ik vrees eigenlijk van niet, want onze zaak is maar klein. Door de rookvrije serre kunnen onze gasten in ieder geval alvast een beetje wennen aan wat komen gaat", vertelt medewerkster Daniëlle Buis. Bij Café De Metropole in Heerlen probeert men de gasten ook al te laten wennen aan het niet-roken. Er worden géén asbakken meer op tafel gezet, alleen wanneer hier specifiek om wordt gevraagd. "En dat is heel vaak", zo zegt eigenaar Huub du Jardin. "Onze gasten zijn blijkbaar nog niet bezig met het naderende rookverbod."

Schiphol: een geval apart

Een geval apart is de situatie op Schiphol. "De directie wil eigenlijk al per 1 januari 2008 een algeheel rookverbod invoeren. Ik verwacht echter dat toch 1 juli aangehouden zal worden als startdatum", vertelt Martin de Zwart van Café Rembrandt, een bruin café op de luchthaven. "Wanneer het verbod eerder wordt ingevoerd, zal het feit dat er geen wet is waarop je kunt terugvallen namelijk

voor problemen zorgen. Hierdoor is het moeilijk, zo niet onmogelijk, om het verbod te handhaven." Een aparte rookruimte zit er straks niet in voor Café Rembrandt: "Op Schiphol gaat een algeheel rookverbod gelden. Misschien dat we wel een rookplek kunnen realiseren op ons terras, dat ligt officieel buiten de terminal. Maar omdat hier dan niet bediend mag worden, zullen de gasten hun drankjes wel zelf moeten halen. Alleen vraag ik me af hoe dat dan moet met opruimen. Is het de bedoeling dat je de borden en glazen dan maar de hele dag laat staan?" ■

ROKEN ONDER DE LUIFEL

Hoewel veel ondernemers de invoering van het verbod op zich af laten komen, zijn er ook die wel al een 'plan de campagne' hebben. Eén van hen is Piet Dirx uit Bladel. De eigenaar van café annex feestzaal Ambiani wil zijn overdekte terras bij lagere temperaturen dichtmaken aan de zijkanten en voorzijde, zodat rokers hier hun sigaret of sigaar kunnen opsteken. "Het is gewoon jammer dat Nederland geen warmer klimaat heeft, want dan zouden gasten 's winters buiten hun peukje kunnen roken", zegt Dirx.

Jan Caspers van Ons Caffeej in Uden heeft inmiddels al een rookgelegenheid gecreëerd buiten zijn zaak. Toen zijn parasols vorig jaar aan vervanging toe waren, besloot Caspers in plaats hiervan te investeren in een luifel van 21,5 meter lang en 8 meter breed. "Het naderende rookverbod vormde niet de belangrijkste reden voor de aanschaf van deze luifel, maar dit heeft wel meegespeeld. Gasten die straks een sigaretje willen roken, kunnen onder deze luifel – die is voorzien van verlichting en verwarming – gaan staan", zegt Caspers.

